

POSTANOWIENIE

16 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 16 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J. G.

z udziałem J. B.

o podział majątku wspólnego i dział spadku,

na skutek skargi kasacyjnej J. B.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie

z 7 sierpnia 2024 r., XXVII Ca 182/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. oddala wniosek J. G. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

J. B. – uczestnik postępowania z wniosku J. G. o podział majątku wspólnego i dział spadku wywiódł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z 7 sierpnia 2024 r.

Potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania uzasadnił występowaniem w sprawie zagadnienia prawnego: *Czy sam fakt samodzielnego korzystania przez jednego z współwłaścicieli z nieruchomości zawsze powinien być interpretowany jako dorozumiana umowa o podział do korzystania quoad usum, czy też może być uznany za samoistną realizację uprawnień współwłaściciela wynikających z art. 206 kodeksu cywilnego, tj. uprawnienia do współposiadania rzeczy wspólnej,*

polegającego na tym, że współwłaściciel, jak każdy inny współwłaściciel może posiadać całą rzecz i korzystać z niej?

Oprócz tego powołał się na przesłankę oczywistej zasadności w związku ze wziętą pod uwagę w sprawie zdezaktualizowaną opinią biegłego sądowego dotyczącą wyceny nieruchomości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie już wyjaśniał, iż zagadnienie prawne musi opisywać problem nowy, nierozwiązany dotychczas w orzecznictwie, a którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści konkretnego, wyrażnie wskazanego przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Przedstawiony problem powinien być bowiem zagadnieniem wyłącznie prawnym, nie zaś faktycznym (zob. np. postanowienia SN z 29 maja 2024 r., I CSK 1972/23; z 28 maja 2024 r., I CSK 3902/23; z 22 maja 2024 r., I CSK 3877/23; z 21 marca 2024 r., I CSK 1797/23; z 13 marca 2024 r., I CSK 3806/23; z 25 stycznia 2024 r., I CSK 110/23; z 11 stycznia 2024 r., I CSK 3937/23).

Natomiast przesłankę oczywistej zasadności można wykazać, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie należy więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Pod pozorem zagadnienia prawnego uczestnik postępowania dąży bowiem do uzyskania powtórnej oceny okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie, co jest niedopuszczalne na mocy art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. Choć zagadnieniu nadano zgeneralizowane brzmienie, nie ma możliwości udzielenia na nie odpowiedzi w sposób ogólny.

Kwestia, czy doszło do podziału nieruchomości *quoad usum* jest bowiem zawsze zależna od okoliczności faktycznych danej sprawy. W konsekwencji jedyną logiczną i oczywistą odpowiedzią na tak postawione pytanie byłoby to, że po pierwsze w sprawie ocenia się całokształt ustalonego stanu faktycznego, nie zaś pojedyncze okoliczności „sam fakt”, po drugie taki fakt, zależnie od jego dalszego i szerszego kontekstu może być zinterpretowany zarówno w jeden, jak i drugi z podanych przez skarżącego sposobów. Już *prima facie* można zatem dostrzec, że konstrukcja zagadnienia prawnego nie opisuje żadnego istotnego problemu o charakterze jurydycznym, lecz stanowi jedynie próbę uzyskania powtórnej interpretacji okoliczności faktycznych tej jednostkowej sprawy, co jest niemożliwe na etapie postępowania kasacyjnego.

Odnosząc się zaś do argumentów podanych na uzasadnienie przesłanki oczywistej zasadności, należy zauważyć, że w postępowaniu przed Sądem I instancji skarżący miał możliwość kwestionowania podstaw wyliczeń przyjętych przez biegłą sporządzającą opinię szacującą wartość udziału w nieruchomości, z której nie skorzystał. Kwestionowany operat szacunkowy nie był bowiem bezpośrednią podstawą ustalania wartości nieruchomości. W celu niezbędne okazało się bowiem skorzystanie z wiadomości specjalnych ze względu na specyfikę dokonywania obliczeń, których przedmiotem jest idealna część ułamkowa niepodzielonej jeszcze nieruchomości. Wszelkie zaś podstawy oraz założenia teoretyczne przyjmowane w toku rozumowań biegłych mogą być kwestionowane jedynie na zasadach przewidzianych w art. 286 k.p.c.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Mariusz Załucki

[SOP]

[r.g.]